

PRIPOVED, PESEM IN PLES SO SI PODALI ROKE

Večer prikaza ljudskega izročila v Bohinjski Bistrici z AFS France Marolt iz Ljubljane in domačo folklorno skupino

MATEJA TOMAŠIČ

Sončnega sobotnega popoldneva, bilo je 23. aprila, je bilo pred kulturnim domom Joža Ažman v Bohinjski Bistrici precej živahno. Na domačem odru se je namreč obetal večer ljudskih plesov in pesmi v izvedbi Akademске folklorne skupine France Marolt Študentske organizacije Univerze v Ljubljani ter Otroške in Odrasle folklorne skupine Bohinj Kulturnega društva Bohinj-Bohinjska Bistrica. Še preden je prispel poln avtobus muzikantov in plesalcev iz Ljubljane, so člani Odrasle folklorne skupine Bohinj, ki so organizirali koncert, pripravili dvorano in v avli postavili panoje s fotografijami nastopajočih folklornih skupin.

V popoldanskih urah so imele skupine najprej generalko, nato pa se je vse več nastopajočih, polnih pričakovanja, že sprehajalo v pisanih "nošah". Bohinjci, gostje, starši nastopajočih in drugi ljubitelji plesne dediščine so se začeli stekati v pričakovanja polno dvorano. Kmalu so se reflektorji usmerili na oder, od koder je zbrane nagovorila Marjeta Preželj, predsednica Kulturnega društva Bohinj, strokovna voditeljica bohinjske odrasle folklorne skupine in članica AFS France Marolt, ki je bila tudi zaslužna za organizacijo večera ob praznovanju 100-letnice bohinjskega predora: "Kot so pred 100 leti blizu tega kulturnega doma prebili bohinjski železniški predor, ki je omogočil ljudem potovanje v kraje onstran gora, v neznane pokrajine, tako bomo nocoj na tem odru potovali skozi različne kraje, nekaterim bolj znane, drugim neznane pokrajine slovenskega ljudskega plesa."

Na črnem odru z rjavo rdečim ozadjem so se najprej simpatično predstavili člani bohinjske otroške folklorne skupine Pastirčki, ki so povezali otroške igre s plesom. Srednja otroška skupina je s pomočjo pastirskih palic zaplesala rašplo, mladinska pa štajeriše. Osrednji del programa je bila delna ponovitev letnega koncerta Akademске folklorne skupine France Marolt. Zaplesali so plese iz Razkrižja, Bele krajine, Rezije, Porabja ter okolice Ljubljane. Program je s svojo pripovedjo o plesih, njihovem nastanku in spomini povezoval Mirko Ramovš, umetniški vodja, ki letos praznuje 50-letnico članstva in 40-letnico vodenja skupine in je priznan slovenski etnoko-reolog. Ob jubileju mu je skupina posvetila letošnji letni koncert z naslovom *Dulcis ex labore fructus* (Sladák je dela sad). V Bohinju so koncert ponovili v prirejani obliki.

Občinstvo v dokaj polni dvorani je na začetku bolj umirjeno spremljalo program, tako da je ena od maroltovk v zakulisju potožila, da je v Bohinju bolj "mrtva publika". Marjeta, ki se je iz "razkriške noše" hitela preoblačiti v gorenjsko, jo je optimistično potolažila, naj še malo počaka, da se bodo gledalci razživel. In niso je pustili na cedilu. Že pri tretjem, z zanosom odplesanem maroltovskem nastopu so s ploskanjem spremljali nastopajoče, tako da so pozneje nekateri maroltovci prijetno presenečeni ugotavljali, da na nastopih še niso doživeli, da bi gledalci ploskali po vsaki zapeti pesmici in tudi med posameznimi plesi. Saj so si to tudi zaslužili.

Tudi nastop domačih folklornikov, članov odrasle skupine iz Bohinja je občinstvo sprejelo z bučnim ploskanjem, tudi zato, ker je Mirko Ramovš pred njihovim nastopom poudaril pomen folklornih skupin, ki na domačih tleh gojijo svojo kulturo, in da je po pomenu povsem enakovredna skupini France Marolt. Zaplesali so splet domačih gorenjskih plesov. Večer so pripeljali do konca plesalci AFS France Marolt s plesi iz okolice Ljubljane. Ob bučnem aplavzu, ki muzikantom sploh ni dopustil nadaljevanja igranja, so ob koncu vsi nastopajoči, zbrani na odru (bilo jih je okrog 120), skupaj zapeli pesem *Nocoj* je ena luštna noč, pridružili so se jim tudi glasovi iz občinstva, Marjeta pa se jim je v imenu vseh nastopajočih zahvalila in poslovila. Ob koncu so Mirku domači folklorniki za njegov jubilej podarili gorjuško čedro - pipo, ki jo je prispevala Lokalna turistična organizacija Bohinj. Darila je bil zelo vesel. Koncertu je sledil družabni večer, ki so se ga udeležili člani obeh skupin. Druženje, ki je trajalo do zgodnjih jutranjih ur, so začinili z igranjem, petjem, plesom ter cvičkom in pivom.

Pobudo za koncert AFS France Marolt v Bohinju je dal Matija Markič, strokovni vodja Folklorne skupine Triglav iz Srednje vasi ter dolgoletni član Akademске folklorne skupine France Marolt ŠOU iz Ljubljane.

Zahvala velja vsem, ki so omogočili izvedbo tega koncerta: Matiji Markiču, Klemenu Langusu, članom odrasle FS Bohinj, Vikiju Mencingerju ter sofinancerjem: Lokalni turistični organizaciji Bohinj, Ministrstvu za kulturo RS, Občini Bohinj ter Odrasli FS Bohinj. Čestitke in posebna zahvala pa vsem nastopajočim: Otroški folklorni skupini Bohinj, Odrasli folklorni skupini Bohinj, Akademski folklorni skupini France Marolt ter še posebej Mirku Ramovšu. S plesom in predstavitvijo tradicije različnih regij so folklorniki predstavili različnost in hkrati povezanost slovenskih pokrajin in tako na svoj način proslavili 100-letnico odprtja bohinjskega predora. Na koncertu je bilo zato pričakovati več domačinov, ki bi s svojo navzočnostjo podprli folklorno dejavnost v svojem kraju in pokazali, da so nanjo ponosni.